habentem ſuper hoc ſpeciale mandatū ad miſit ad preſtandum in ea calumnie iura-mentum. ¶ Innocē-quartus. De reſtitucione ſpoliatorum. R.

Frequens et aſſidua nos querela circūſtrepit q̄ ſpoliacōis exceptio non nūq̄ in iudicijs calūnioſe p-poſita cauſas eccleſi-aſticas impedit et per-turbat. du᷑ em̄ excep-cioni inſiſtitur appel-laciones interponi cō-tingit et ſic intermit-titur et plerumq̄ p-imitur cauſe cogniciō principalis et propte-rea nos qui volunta-rios labores appetim⁹ vt quietem alijs pre-

paremus finem litibꝫ cupientes imponi et calumnie materiam ā-putare ſtatuim⁹ vt in ciuilibus negocijs ſpoliacionis obiectu que ab alio q̄ ab a-ctore facta ꝓponitur iudex in principali ꝓ-cedere non poſtponat. ſ; ſi in ciuilibus ab a-ctore in criminalibus autem ſe ſpoliatum r̄-us aſſerat a quocūq; infra. xv. dierum ſpa-cium poſt die᷑ in quo ꝓponitur q̄ꝺ aſſerit ꝯ-pbabit alioquin ī ex-penſis quas interim actor ob hoc fecerit iu-diciali taxacōe ꝓbabi-ta ꝯdemnetur alias ſi iudici equū viſum fue-rit puniendus. ¶ Illū aūt ſpoliatū intelligi

ſequentē. jo. andree. f. ¶ Iuramentū. dicūt quidam q̄ olī procuratores indifferenter iurabant. ff. d dam. infec. qui bo-na. ꝗ. penultimo. ſed fuit poſtea ſtatutū q̄ ſolum principa-les perſone iurent. ff. e. ti. l. ij. ꝗ. ſi autem. et. ē. e. ti. c. i. q̄ꝺ ve-rum eſt niſi procuratores habeāt ſpeciale mādatum. ut hic et. ff. de iureiur. l. iuſ iurandūm. q̄ꝺ ad pe-cunias. alij dicebant q̄ procurator puatī ea-dem cum ſpāli man-dato ad iurandū nō admittitur per ꝓmā iura. ſ; quia non expe-dit iura corrigi. vt. ē. e. li. de elec. cū expedi-at. dic. l. qui bona ñ eſſe correctam. ſ; loq̄ in caſu decre. iſtius ſ. cū hēat procurator ſpe-ciale mādatum. alij dicebāt q̄ cum procuř per litis ꝯ. factus ſit dominus litis pote-rat de calūnia iurare q̄ꝺ verum nō eſt niſi hēat ſpeciale. ut hic vides.

¶ Frequens. in ciuilibus nō admitti-tur ſpoliacōis excep-tio facta ab alio q̄ a-ctore. In criminalibꝫ admittitur facta a q̄-cūq; dūmodo ſit de to-ta ſubſtācia vel ma-iori pte exceptio pro-bari debet infra. xv. dies. al̄ ſit ꝯdemnā-tio expenſarū. exci-piens de ſpoliacōne fa-cta tercio infra certū tempus a iudice ſta-tuendum debet reſti-tucōem petere. alias acculabitur exceptione nō ob. vltimo dr̄ q̄ agenti ſup rebꝫ eccl̄iaſticas nō ob. excep. ſpoliacōis puatarum rer᷑ vel econ-uerſo hanc decř. quidam intitulabant olim ſub ti. de reſti. ſpol. et bene. ut hic vides. h. ¶ Frequens. equū fuit ꝗ ſu-per hoc ius ꝓuiſorum emanaſſe. ff. de legi. nam ad ea. i. ¶ Circumſtrepit. id eſt pulſat vel ledit. et ſūpta ſunt hec verba ex canone. liij. di. frequēs. jo. an. h. ¶ Calumnioſe. ſic. ē. de do. et ꝯtu. finem. l. ¶ Exceptiois. ſpoliacōis de qua ſupradictu᷑ eſt. in. ¶ Intermittitur. id eſt differtur. n. ¶ Per-imitur. de facto intelligas nō de iure. q̄ multi ꝓpter tot im-pedimenta et timore expēſarum litem dimittūt. ⁊ ſic expoē ſm̄ h. q̄ exceptio ſpoliacōis dilatoria eſt nō peremptoria. ñ obſtat lex C. vnde vi. ſi quis in tantam. q̄ licet puatio do-minij inſurgat ꝯdēōe ex illa lege. nō tamen ex interdicto

vel exceptione. vt no. ē. de cā poſ. paſtoral. o. ¶ Labores. hec verba fuerūt ſumpta de corpore auř. vt diuine iuſ. ſb ſcrip. h a. glo. queſ. in ꝓn. coll. ix. et ꝓ re publica impera-tor noctes ducit inſomnes. in auř. vt iud. ſine q̄quo ſuf. i ꝓin. coll. ij. et pp̄. idem de ſe dicit. ē. in ꝓximo huius ti-p. ¶ Statuimus. h ſit interpretatio cāō-num antiquor᷑ d hac materia loquenciu; q̄. ¶ Actore. hoc erat iniquū q̄ reus exci-peret ꝯtra actorem d ſpoliacōe facta a ter-cio cum in hoc nō de-liquerit actor et ideo factū alterius ſibi nō debebat obeſſe. C. de inoffi. teſt. ſi quis ſu-o. vſus ſi. et. j. de reg. iur. non debet. et pec-cata ſuoſ teneant au-ctores. C. de pe. ſancīmus. ē. de hijs que fi. a ma. parte. c. que ſiuit. et recitat hic h. ſe non meminiſſe vi-diſſe aliquem excipi-entem ſic in ciuilibꝫ r. ¶ A quocumq; et ſic dicam inter crimina-lem cīm et ciuilē vt in ciuili nō opponat ſpoliatio facta ab a-lio q̄ actore. in crimi-nali ſic cum modera-tiōe que ſequitur. et tacēs infra ſequent ſ. ¶ Xv. certat tēpuſ ꝓbandi q̄ malicioſe ſepius ꝓponebatur talis exceptio. vt. ē. diſſit. ſic in exceptiōe excōicationis. viij. di-es ſunt dati. j. de ex-cep. pia. t. ¶ Propon-tur. q̄ dies illa nō ꝯputabitur in. xv. ſic dies in quo ꝓponi-tur excōicacōis exceptio. j. de excep. pia. ſic dies in quo ci-tum ꝓmittitur et in qua ſiſtere in iudicium oportet nō con-putat in vicenā milia paſſuū. ff. ſi quis cauč. l. i. ſic et dies pſentacōis lrārum cum ꝯmittitur ei. j. certum tempus deci-denda. ē. de ap. ſup eo. ij. vbi de hoc. ſecus in. x. diebꝫ q̄ dā-tur ad appellandum in quibꝫ tempus ſine placitis ꝯputat ij. q. vj. biduum. vbi de hoc. ē. de re iud. ad ꝯſultacōem. ⁊ vltimo iſtor᷑. xv. dierum ꝓbari poterit exceptio. ſic. ff. ad l. iul. de adul. l. pr. ꝗ. ſexagintā. et. l. is cuius ꝗ. ex ſenatus ꝯ-ſulto. ⁊ pōt peti bonor᷑ poſſeſſio. j. centeſimum diem. et cen-teſimus in numero ꝯputat. ff. de ſuc. edic. l. i. ꝗ. dicimus. ſi. ff. de ver. ob. l. q̄ ante klās. u. ¶ Aſſerat. ſ. ſe ſpoliatum in ciuilibus ab actore in criminalibus a quocum. ſ; r.

volumus in hoc caſu
cum criminaliter accu
ſatur qui tota ſua ſub
ſtātia vel maiori pte
ipſius ſe p violentiā
deſtitutū affirmat. et
ſm hoc loqui canōes
ſano credendum eſt in
tellectu q nec induci
tendere nec inermes i
micis opponere nos d
bem⁹. habet enim ſpo
liatus priuilegiū vt
nō poſſit exui iam nu
datus. ¶ Solet autē
īter ſcolaſticos dubi
tari ſi ſpoliatus a ter
cio de ſpoliatione cōtra
ſuum accuſatorem ex
cipiat. an ei tempus a
iudice debeat indulge
ri infra quod reſtituti
onem imploret ne for
te ſic velit exi[...] vt
omnē accuſatorem elu
dat quod ſatis equita
ti et iuri cōſonum exi
ſtimamus. qd ſi infra tē
pus indultū reſtituti
onē nō poterit et cau
ſam cum potuerit nō
ducat ad finem nō ob
ſtāte ſpoliacōis excep
tione deinceps poterit
accuſari. ¶ Ad hoc ſan
cimus vt rerū parrochia
tarum ſpoliatio agētī
ſup eccl'aſticis vel cō
trario nullatenus op
ponat. ¶ Boni. viij.

Ad decimas quas
canonici ſancti ni
colai ſe aſſerunt infra
parochiā eccl'e. B. cle
ria poſſediſſe aliquā
diu et eis per eundem
clericum ſpoliatos fu
iſſe nequaquā debent re
ſtitui niſi euidenter do
cuerit q eaꝝ poſſeſſionē

¶ Alioquin. i. ſi. ſ. illud tempus non pbauerit. a. ¶ Cōtra actione. de qua dic ut. ſ. quod metus cā. c. vltimo. in glo. q incipit. vltra quam. h. b. ¶ Puniēdus. pena arbitraria ex quo nō ſtatuitur hic certa pena. de offi. del. de cauſis. ff. de iur. deli. li. c. ¶ Subſtātia. interptatur et exponit hic ppa. canones illos. iij. q. ij. oportet. et. ij. q. ij. nullus. vbi ſunt hec verba. ridiculuꝫ enī videbitur q ille qui eſt criminaliter accu ſatus accuſatorē ſuum p exceptionē ſpoliationis rei modice et vilis ab accuſacōe repelleret. et ē ſi. qd dicit. l. q tutor a tutela excuſari non poteſt ratiōe cōtrouerſie que eſt inter ipſū et pupilluꝫ ſuū. niſi fere de omnibus bonis aut plurima pte bonoꝝ ſit cōtrouerſia. ff. de excu. tu. l. ppter litem inſti. e. ti. ſ. itē ppter litem. licet illd iure aut. immutatū videatur. in aut. vt qui ob. ſe. ha. perbi. res. in. ſ. ij. iij. et. iiij colla. vj. d. ¶ A tercio id ē ab alio q ab accuſatore. iij. q. i. epi. et. q. ij. cum eccle. e. ¶ Tempus arbitrarium. ex quo certū nō ſtatuitur. vt. ſ. dixi. ſ. ¶ Sic. ſ. ſpoliatus. ſ. ¶ Eludat. malicis aūt indulgenduꝫ nō eſt. ſ. qui ma. ac cuſ. poſ. ſignificante. cum ſuis cōcord. h. ¶ Quod. ſcꝫ iudex ꝯ minimum ſtatuat. i. ¶ Eſtimamus. et alij eſtimare debent. ſ. de re iud. in cauſis. et ſic cōpellitur aliqs agere. ad idem. C. de inge. ma. . l. diffamari. ſ nō pāſe. ſ hd hoc vt excipe poſſit vt hic vides. h. ¶ Potuerit. al' non debet ſibi imputari ſ. e. li. de elec. cōmiſſa. ſ. de ap. ex inſinuatiōe. cū ſi. l. ¶ Opponatur. intelligit h. hoc qn inter eccl'aſticas pſonas cauſa vertitur ne ſit cōtra. ſ. de or. cogni. cum dilectus. vel dic q ibi de temporalibꝰ contendebatur que pprie priuate dicunt q poſſunt a priuato poſſideri. res aūt eccl'aſtice vocantur hic que nō cadunt in laycum vt decime et alia ſpiritualia. ff. del. iij. l. hoc legatum. et ratio eſt huius dicti. q agens nomine eccl'aſtico nō agit ſuo iure ſ nomine eccleſie. vnde ſicut pcurator agens noīe alienō de iure ſuo nō excipit ſic nec hic. ad hoc. ff. de doli excep. ſi pcurator. item res eccl'a ſtice ſunt publice iuris. ſ de publico ad priuatum nō fit cōpenſatio. C. de penſa. l. i. et. iij. jo. andree.

Ad decimas. eccl'a que petit reſtōnem decimarū q ſe dicit infra parochiam alterius poſſediſſe nō audit niſi pbet poſſeſſionem legitimā. n. ¶ Canonici. nomine ipſius eccleſie agentis q pnt. ſ. de pba. ex literis. de concel. preben. ex pte vbi de h. cum ſi. o. ¶ Aſſerunt ex hoc inſultat pſūptio que eis veriſimiliter obſtat. ſecus ſi hoc nō cōſtaret q ille decime eſſent in alterius parochia. et fa ad ea que dicam. j. e. li. de pſcrip. c. i. p. ¶ Eundem clericum nota trām q h vis fiat pro reo et cōtra actorem. ſi aūt ſpoliati eſſent a tercio ꝯmune licet facerē cōtra actorem nō tamē p reo vnde tūc dec. locum habere nō puto et facit quod dixi. j. de preſcrip. c. i. q. ¶ Preſumitur. no. ſm opinionem. jo. q no. xxiij. q. i. ſ. i. q la pcus reſtitucōem decimarum petere non poterat. per dec. ſ. de pſcrip. cum. bar. brixno. cōtrarium. cum laycꝰ decimas interdū poſſideāt de facto ad decre. illaꝫ. cum rn̄ debant. q decre. illa dicat detinere nō dicit poſſidere ſatis puto hanc dec. facere pro jo. vt niſi laycus probet ſe legittime aſſecutū cum ſit cōtra eum pſumptio nō auditur. qui enī reſtitucōeꝫ petit habet duo pbare ſe poſſediſſe et ſpoliatum fuiſſe. ſ. e. c. olim. j. et. iij. et aliud eſt poſſidere. et aliud in poſſeſſione eſſe. ff. de acquiren. poſ. ſi quis autem. et eſt ſi. ſ. e. ex tranſmiſſa. et quod ibi no. h q eſt preſumptio cōtra actorem et ius cōmune p reo. poſſeſſio q et ſpoliatio pbate nō aduocant vt fiat reſtitutio petitorio p bato pro reo. ad h de cauſa poſ. cum eccl'a. et. c. cum dilectus. ff. de rei. ven. officium. et idem videtur vbicunq factū eſt p reo notorium de diuor. ſignificaſti. pprietas igit pro reo pbata ipſum in poſſeſſione defendat. ad h. ff. de ſuſpi. l. i ſ. q ait. et. ff. depoſi. l. bona fides. in ſi. r. ¶ Occupaſſe. i mala pte alibi in bona. vij. q. i. factus. et. ſ. e. li. de pcura. ſi duo. ſ. ¶ Oſtendat. vt cōpoſitio titulꝰ pſcripcōis priuilegiū

vel aliud ſimile. de dona. alie. j. de hijs que fi. a prla. cum apſica. cum ſi. t. ¶ Eccleſiam. ſ. b. clerici.

¶ Actor qui. actor contumax condemnatur in expenſis nec citatur vlterius ad ſui peticõem reus niſi caueat de veniendo. j. ¶ Ad terminum. cum indiſtincte loquitur de quolibet termino ſiue peremptorio ſiue nõ. intelligendum videtur ſicut et in reo dici ſolet q p q̃libet cõtumacia etiam ante peremptorium condemnatur in expenſis licet ſolũ poſt peremptorium poſſit excõicari. de hoc. lxxxiiij. di. honoratus. iiij. q. v. in ſum. et. ſ. de pari. querelam. maior aũt eſt contumacia actoris non venientis q̃ rei. iiij. q. iiij. c. j. a. Cu ramit. cum potuiſſet. vnde no. negligenciam vel contemptum. ff de re iud. contumacia. ad idem. ſ. ti. pri. c. j. ſ. ſolet. b. ¶ Venienti. g non venienti ſi condemnabitur ſi compenſetur contumacia contumacie. ff. de dolo. ſi duo. ff. de compen. ſi ambo. ſi aũt actor nõ venit et iudex ſuit abſens vel pſens. ſi procedere nõ poterat an ſit ei debeat condemnacõ dic vt no. in reo. ſ. ti. e. vlt. c. ¶ Propter h. ſcz racõe contumacie de parta. auditis. j. de excep. pia. ſ. c. cũ dilecti. et c. finem. et qualiter g contumaces pcedi debeat. dic vt nõ. ſ. e. put. et c. cauſam. jo. andree. b. ¶ Legittime. quod dic vt no. ij. q. i. in pmis. ſ. e. ti. finem. e. ¶ Admittendus. et ſic punietur in quo peccauit. ſ. de te. pori. ot. lras. in ſi. f. ¶ Sufficienter. ut ſic pignora vel fideiuſſores dentur. ff. man. ſi mãdato. ſ. vltimo. ſi aũt hãc dare non poſſet det iuratoriam de dol. poſt duior. reſti. p vbal ubi de hoc. ad idẽ. C. de epi. et cleri. l. generaliter. dicit autem jnno. q ſufficit verbo cauere qd põt verum dicere ſeruata ſupdicta di. b. g. ¶ Termio. pmo ſcz ad h. ff. de verb. ob. eum qui kalendis. vel die termino quocũq quo ad eius peticõem citabitur reus. hec eſt enim indefinita legis que eq pollet vli. vt dixi. ſ. e. li. de elec. ut arca. ſic et cautio pſtat de pſeuerancia litis vſ in finem. C. de epiſ. et cleri. aũt generaliter. h. ¶ Fideliter. pſumitur aũt malicioſe abeſſe niſi cõ

legitime aſſecuti fuiſſent quia eaſ occupaſſe iniuſte veriſimiliter preſumuntur cum prouenient ex pochijs infra alienam pochiam conſtitutis ſitq manifeſtum niſi aliud oſtendatur eaſ de iure communi ad eandẽ eccleſiam pertinere. ¶ Innoc. iiij.

De dolo et contumacia

Actor q ad terminũ venire ad quẽ citari aduerſarium fecerat non curauit veniente reo in expenſis propter h facis legittime contemnet. ad citacõem aliam minime admittendus niſi ſufficient cauerit q in termino fideliter debeat cõparẽ. ¶ Boniſacius. viij.

rium pſtatur ſcz q impeditus fuerit. de re iud. cũ bertoldus de pari. querelam. ubi de hoc.

¶ Cum qui iudex appellantem et recedentem citare vlterius nõ tenetur ſi vult in cauſa pcedere. niſi forſan appellacõi renũciat et determinat notata p jnno. de accuſ. ad peticõem. p guil. in ſpe. de citatione. ſ. viſo de tẽpore. v. qd ſi quis receſſerit. k. ¶ Grauamine. hoc dicit ex eo q ſi appellaretur a diffinitiua iam functus eſt ſuo officio. de offic. dele. in lris. ff. de re iudi. iudex. ſi et idem in illo videt quo ad execucõem quo poſt ſententiam imminet facienda eadem ratione l. ¶ Per te loquitur iudicia. ſic. ſ. de iuriur. c. vltimo. in ¶ Appellans. et fruſtratorie. q ſi bene appellaret ex cã et forma. tunc ille a quo appellauerit iudex nõ eſſet. et ſic appellãs contumax non eſſet de reuocatione aũt attemptorũ poſt appellacõem habebis. j. de ap. non ſolum. n. ¶ Proteſtari no. q ius fingit pteſtacõem hoc ipſo appellando et recedendo. o. ¶ In ambi. cõſiderato eo ſtatu in q tunc erat cauſa. p. ¶ Summam. puta q̃lis erat ct. et liquet de cauſa. vel talis eſt cauſa i qua ſũmari poteſt lite non conteſtata qd dicunt. ſ. ut lite nõ cõteſ. quoniam. et. ſ. e. put. q. ¶ Audiendã. ſi non eſſ contumax expreſſe citari debet ad ſũmam audiendã. alias non valeret ſũma parte abſente. ff. qui ſen. ſine ap. reſcin. l. i. ſ. jtem cum ex eo edicto. et de hoc no. ſ. de offi. del. conſuluit. r. ¶ Renũciat. qd põt. ij. q. vj. ſi quis libellos. C. de ap. ſi quis. et tacite eciã litigando coram iudice a quo appellauit appellacõi renũciat. ſ. de offi. del. gratum de teſti. cum veniſſet. ſi tñ intereſt aduerſarij. ad ipſum intereſſe tenetur. quod dic ut no. ſ. de app. interpoſita. ſ. ille deniq. s. ¶ Non teneris videbat contrarium p dec. ſ. de offi. del. cũ olim. j. vbi iudices citauerũt appellantem quem putabãt fruſtratorie appellaſſe. ad idem. ſ. ut lite nõ cõ. accedens. j. vbi eciam iudices citauerunt quem putabãt fruſtratorie appellaſſe. ad idem. ſ. e. put. vbi mandat ipſa citari cũ qui

Cum qui a tua interlocutoria ł grauamine quod per te ſibi pponit illatum a tua pſencia recedit appellans cum proteſtari videatur hoc ipſo ſe nolle coram te decetero litigare citare ad alia que poſtea in iudicio facienda incumbũt vel eciam ad ſũmam audiendã niſi ſponte appellacioni ſue renunciet non teneris nec ideo minus quod in eius abſencia proceſſeris tuus proceſſus validus reputari debebit. ¶ Innoc. iiij.

De eo q mittitur in poſſeſſionem cauſa rei ſeruande

Cum qui ſup dignitate pſonatu vel